

Ročník 1999

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 53

Rozeslána dne 23. července 1999

Cena Kč 12,90

O B S A H:

158. Zákon o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001

159. Zákon o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

158

ZÁKON

ze dne 30. června 1999
o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

Sčítání lidu, domů a bytů

Sčítáním lidu, domů a bytů (dále jen „sčítání“) se získávají pro statistické účely¹⁾ údaje o obyvatelstvu, jeho demografických, sociálních a ekonomických charakteristikách, úrovni bydlení, struktuře domovního a bytového fondu. Získávají a zpracovávají se k jednomu datu, ve vzájemných vazbách a v územním členění za

- a) celou republiku,
- b) vyšší územní samosprávné celky,
- c) okresy,
- d) obce,
- e) části obce,²⁾
- f) části území obcí s jednoznačnými územně technickými a urbanistickými podmínkami (dále jen „základní sídelní jednotky“).

§ 2

Vymezení některých pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) domem stavba, která je podle rozhodnutí stavebního úřadu³⁾ určena pro bydlení a dále jiná stavba, ve které se nachází alespoň jeden byt,
- b) bytem soubor místností, popřípadě jednotlivá místnost, který podle rozhodnutí stavebního úřadu³⁾ svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení,
- c) bytovou domácností společenství fyzických osob, které bydlí v jednom bytě; může jí být i jediná fyzická osoba, pokud bydlí sama,
- d) správcem osoba, která na základě zákona nebo smlouvy je oprávněna ve věcech správy domu jednat,

- e) uživatelem bytu fyzická osoba, která byt fakticky užívá,
- f) sčítacím obvodem území základní sídelní jednotky nebo jeho část, ve které sběr údajů zajišťuje sčítací komisař,
- g) sčítacím komisařem fyzická osoba, která pro sčítání zajišťuje sběr údajů a další práce stanovené Českým statistickým úřadem,
- h) sčítacím revizorem fyzická osoba, která řídí sčítací komisaře a zajišťuje další práce stanovené Českým statistickým úřadem,
- i) obcí i město, statutární město a městská část hlavního města Prahy,
- j) ekonomickou aktivitou fakt, zda v rozhodný okamžik byla sčítaná osoba ekonomicky aktivní (zaměstnána nebo nezaměstnána) nebo ekonomicky neaktivní (osoba pobírající důchod, děti, žáci, studenti, osoby v domácnosti a jiné).

§ 3

Termín sčítání

(1) Sčítání na celém území České republiky se uskuteční v roce 2001.

(2) Ve sčítání budou zjišťovány údaje podle stavu o půlnoci z 28. února na 1. března roku 2001 (dále jen „rozhodný okamžik“).

§ 4

Rozsah sčítání

(1) Sčítání podléhají

- a) každá fyzická osoba, která má v rozhodný okamžik na území České republiky trvalý⁴⁾ nebo dlouhodobý pobyt,⁵⁾
- b) každá fyzická osoba, která je na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna a nemá zde trvalý nebo dlouhodobý pobyt,
- c) každý dům, i neobydlený,

¹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

²⁾ § 1 odst. 3 zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 302/1992 Sb.

³⁾ § 82 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 3 odst. 2 zákona č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů.

⁵⁾ § 7 zákona č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské Federativní Republiky.

⁶⁾ § 6 zákona č. 123/1992 Sb.

d) každý byt, i neobydlený.

(2) Sčítání nepodléhá cizí státní příslušníci požívající diplomatických imunit a výsad, jakož i domy a byty ve vlastnictví jiných států, které slouží k diplomatickým účelům.

§ 5

Zjišťované údaje

(1) Při sčítání se zjišťují údaje

a) o fyzických osobách:

1. identifikační údaje (jméno a příjmení, rodné číslo, adresa),
2. druh pobytu,
3. vztah k uživateli bytu,
4. datum narození,
5. pohlaví,
6. rodinný stav,
7. datum nynějšího (posledního) sňatku,
8. pořadí nynějšího (posledního) manželství,
9. počet živě narozených dětí,
10. bydliště matky v době narození,
11. místo trvalého bydliště jeden rok před sčítáním,
12. státní občanství,
13. národnost,
14. mateřský jazyk,
15. náboženství, víra nebo bez vyznání,
16. nejvyšší ukončené vzdělání,
17. obor vzdělání včetně učebních oborů,
18. ekonomická aktivita,
19. zaměstnání (profese),
20. postavení v zaměstnání,
21. odvětví ekonomické činnosti,
22. frekvence dojížděky do zaměstnání a školy,
23. doba denní dojížděky (docházky) do zaměstnání a školy,
24. místo pracoviště, školy,
25. způsob dopravy do zaměstnání,
26. druhé, případně další zaměstnání;

b) o bydlení, bytech a bytových domácnostech:

1. způsob bydlení,
2. obydlí bytu,
3. právní důvod užívání bytu,
4. celková a obytná plocha bytu,
5. počet obytných místností (včetně kuchyně),
6. poloha bytu,
7. vodovod,

8. teplá voda,

9. plyn,

10. převládající způsob vytápění,

11. energie používaná k vytápění,

12. koupelna (sprchový kout),

13. záchod,

14. počet osobních automobilů,

15. osobní počítač,

16. telefon,

17. rekreační objekt,

18. společné hospodaření členů bytové domácnosti;

c) o domech:

1. počet bytů v domě,

2. vlastník (fyzická, právnická osoba),

3. druh domu,

4. obydlí domu,

5. období výstavby, rekonstrukce,

6. materiál nosných zdí,

7. počet nadzemních podlaží,

8. vodovod,

9. kanalizace,

10. plyn,

11. ústřední topení,

12. výtah.

(2) U osob uvedených v § 4 odst. 1 písm. b) se zjišťují pouze údaje uvedené v odstavci 1 písm. a) bodech 1, 2, 4, 5 a 12.

§ 6

Povinnost poskytnout údaje

(1) Osoby uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) a b) poskytují o sobě všechny údaje v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Za nezletilou osobu poskytne údaje její zákonný zástupce, za osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům její opatrovník. Za osobu, která má ve sčítacím obvodu trvalý pobyt, ale je dočasně nepřítomná, poskytne údaje jiná osoba z její bytové domácnosti. Pokud taková osoba není, zjistí podle možností potřebné údaje sčítací komisař (například z evidence obce nebo Policie České republiky).

(2) Údaje o domu poskytne jeho vlastník; vykonává-li správu domu správce, poskytne údaje správce.

(3) Údaje o bytu poskytne jeho uživatel. Je-li byt neobydlen, poskytne údaje vlastník domu, popřípadě bytu; vykonává-li správu bytu správce, poskytne údaje správce.

(4) Každý, kdo má povinnost poskytnout údaje, poskytne je úplně, správně, pravdivě a včas. Údaje uve-

dené v § 5 odst. 1 písm. a) bodech 13 a 15 vyplní každý podle svého rozhodnutí.

(5) Jestliže povinnost poskytnout údaje má více osob, poskytne údaje jedna z nich, kterou určí dohodou. Nedohodnou-li se, poskytne údaje ta, kterou sčítací komisař vyzve.

§ 7

Sčítací tiskopisy

(1) Údaje požadované podle tohoto zákona poskytují osoby uvedené v § 6 na sčítacích tiskopisech.

(2) Sčítacími tiskopisy jsou

- a) sčítací list osob,
- b) domovní list,
- c) bytový list.

(3) Vzory sčítacích tiskopisů stanoví prováděcí právní předpis.

§ 8

Sčítací obvody

(1) Sčítání se provede podle sčítacích obvodů. Sčítací obvody stanoví Český statistický úřad v součinnosti s obcemi.

(2) Zařízení hromadně ubytovaných příslušníků ozbrojených sil, příslušníků Policie České republiky, zařízení Vězeňské služby České republiky a uprchlické tábory tvoří samostatné sčítací obvody.

§ 9

Sčítací komisaři a sčítací revizoři

(1) Sčítání v jednotlivých sčítacích obvodech provedou sčítací komisaři a sčítací revizoři, které v obcích jmenuje Český statistický úřad. Obce předloží návrhy na jmenování sčítacích komisařů a sčítacích revizorů Českému statistickému úřadu nejpozději 60 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem. Nepředloží-li obec návrhy na jmenování ve stanovené lhůtě, jmenuje sčítací komisaře a sčítací revizoři Český statistický úřad z vlastního podnětu.

(2) Ve sčítacích obvodech uvedených v § 8 odst. 2 jmenuje sčítací komisaře a sčítací revizoři příslušné ministerstvo (§ 18).

(3) Při výkonu své funkce se sčítací komisaři a sčítací revizoři prokazují průkazem, který jim vydá orgán, který je jmenoval, a svým občanským průkazem. Vzor průkazu stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Sčítacím komisařem nebo sčítacím revizorem může být jmenována fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky, která je starší 18 let, je bezúhonná a má způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu.

§ 10

Povinnosti sčítacích komisařů a sčítacích revizorů

(1) Sčítací komisaři zajistí sčítání v přiděleném sčítacím obvodu ve stanovených termínech tak, aby do něj byly zahrnuty všechny osoby, domy a byty, které podléhají sčítání. K tomu zejména:

- a) rozdají a vyberou sčítací tiskopisy,
- b) poskytnou informace potřebné k vyplnění sčítacích tiskopisů, popřípadě pomohou tyto tiskopisy vyplnit,
- c) zkontrolují úplnost vyplnění sčítacích tiskopisů,
- d) sestaví přehledy pro předběžné výsledky sčítání,
- e) vyplněné sčítací tiskopisy předají sčítacímu revizorovi.

(2) Sčítací revizoři odpovídají za řádný průběh sčítání v jim přidělených sčítacích obvodech, zejména:

- a) řídí práci sčítacích komisařů,
- b) kontrolují úplnost sčítacího materiálu,
- c) sumarizují předběžné výsledky,
- d) vyplněné sčítací tiskopisy předají Českému statistickému úřadu.

(3) Sčítací komisaři a sčítací revizoři jsou povinni učinit opatření, aby vyplněné sčítací tiskopisy nemohly být zneužity třetí osobou, poškozeny nebo zničeny.

(4) Sčítacím komisařům a sčítacím revizorům přísluší za výkon funkce odměna stanovená podle počtu osob, domů a bytů, ve kterých zajistili sběr údajů. Výši odměny stanoví Český statistický úřad.

(5) Nemůže-li sčítací komisař nebo sčítací revizor z jakéhokoliv důvodu svoji funkci vykonávat, příslušný orgán jmenuje místo něho náhradníka. Pro jmenování náhradníka se použije ustanovení § 9 obdobně.

(6) Náhradníkovi sčítacího komisaře nebo sčítacího revizora vydá příslušný orgán (§ 9 odst. 1 a 2) průkaz, ve kterém se vyznačí, že jde o průkaz náhradníka.

§ 11

Zveřejnění seznamu sčítacích obvodů, sčítacích komisařů a sčítacích revizorů

(1) Seznam sčítacích obvodů v obci, včetně jejich vymezení, jména a příjmení sčítacích komisařů, kteří budou v jednotlivých obvodech sčítání zajišťovat, jakož i jména a příjmení sčítacích revizorů, zveřejní obec způsobem v místě obvyklým nejpozději 14 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem.

(2) Seznamy uvedené v odstavci 1 předá Český statistický úřad obcím nejpozději 20 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem.

(3) Bude-li za sčítacího komisaře nebo sčítacího revizora jmenován náhradník, obec neprodleně po

oznámení této skutečnosti Českým statistickým úřadem zveřejní tuto skutečnost i jméno a příjmení náhradníka způsobem v místě obvyklým.

§ 12

Provedení sčítání

(1) Sčítací tiskopisy do jednotlivých bytových domácností, provozovatelům zařízení poskytujících ubytovací služby, zdravotnických zařízení nebo zařízení sociální péče a vlastníkům nebo správcům domů, popřípadě i jednotlivým osobám, které podléhají sčítání, doručí nejméně 6 hodin před rozhodným okamžikem příslušný sčítací komisař.

(2) Provozovatelé zařízení poskytujících ubytovací služby, zdravotnických zařízení a zařízení sociální péče předají k vyplnění sčítací tiskopisy osobám, které zde v rozhodný okamžik pobývají, a nejsou-li tyto osoby například ze zdravotních důvodů způsobilé sčítací tiskopisy vyplnit, vyplní je za ně, popřípadě se souhlasem jejich zákonných zástupců.

(3) Uživatel bytu předá sčítací tiskopisy všem osobám, které jsou v bytě v noci z 28. února na 1. března 2001 ubytovány.

(4) Vyplněné tiskopisy převezme příslušný sčítací komisař. Do 12 kalendářních dnů od rozhodného okamžiku mohou být vyplněné tiskopisy odevzdány též sčítacímu revizorovi nebo obci.

(5) Pokud ten, kdo je podle § 6 povinen poskytnout údaje, z jakýchkoliv důvodů neobdrží příslušný sčítací tiskopis, přihlásí se nejpozději do 12 kalendářních dnů od rozhodného okamžiku u příslušného sčítacího komisaře nebo v kterékoliv obci a sčítací tiskopis dodatečně vyplní a odevzdá.

(6) Jestliže osoba odevzdává podle odstavců 4 a 5 vyplněný sčítací tiskopis obci, vloží tento tiskopis do obálky a obálku zalepí. Obec na obálce vyznačí, že se jedná o sčítací tiskopis, obálku uloží tak, aby její obsah nemohl být zneužit, a předá ji neporušenou nejpozději do 14 kalendářních dnů od rozhodného okamžiku Českému statistickému úřadu.

(7) Bude-li předán obci sčítací tiskopis po lhůtě stanovené v odstavcích 4 a 5, obec ho převezme způsobem stanoveným v odstavci 6 a bezodkladně předá Českému statistickému úřadu.

(8) Ve sčítacích obvodech uvedených v § 8 odst. 2 zajistí provedení sčítání prostřednictvím sčítacích komisařů a sčítacích revizorů příslušné ministerstvo.

§ 13

Ochrana údajů

(1) Údaje o jednotlivých osobách získané ve sčítání nesmějí sčítací komisaři a sčítací revizori a další osoby, které se s těmito údaji seznámí nebo s nimi přijdou do styku v souvislosti s prováděním sčítání a zpracováním jeho výsledků, zveřejňovat ani komukoli sdělovat a tyto údaje nesmějí použít pro jiné než statistické účely.

(2) Údaje o jednotlivých bytech obsahující údaje o obydlivosti bytu, celkové a obytné ploše bytu, počtu obytných místností, poloze bytu, technické vybavenosti bytu a údaje o jednotlivých domech mohou být poskytnuty státním orgánům a orgánům územní samosprávy na vyžádání. Na ochranu jiných údajů o bydlení, bytech a bytových domácnostech získaných ve sčítání se použije obdobně ustanovení odstavce 1.

(3) Údaje o jménu a příjmení se mohou použít pouze pro zajištění úplnosti sčítání a odstranění duplicit. Tyto údaje nesmějí být zaznamenány na elektronické nosiče, ani ukládány v počítačových databázích.

(4) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, vztahuje se na ochranu individuálních údajů o fyzických osobách zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

(5) Sčítací tiskopisy se po skončení zpracování výsledků sčítání skartují.

(6) Za porušení povinností podle ustanovení tohoto paragrafu odpovídá stát.

§ 14

Povinnost mlčenlivosti

(1) Sčítací komisaři a sčítací revizori, kteří se v souvislosti s přípravou, provedením nebo zpracováním sčítání seznámí s individuálními údaji,⁶⁾ jsou povinni zachovat mlčenlivost o těchto údajích. Za tím účelem složí před zahájením prací na sčítání slib mlčenlivosti u orgánu, který je jmenoval. Složení slibu stvrdí vlastnoručním podpisem na příslušné listině. Povinnost mlčenlivosti trvá i po skončení příslušných prací.

(2) Povinnost mlčenlivosti uvedenou v odstavci 1 mají i jiné osoby, které se v souvislosti s prováděním sčítání a zpracováním jeho výsledků s individuálními údaji seznámí. Slib mlčenlivosti skládají tyto osoby u orgánu, který je pracemi na sčítání pověřil.

(3) Sčítací komisaři a sčítací revizori jsou dále povinni:

- a) zachovávat mlčenlivost též o jiných skutečnostech, než které jsou uvedeny v odstavci 1, o nichž

⁶⁾ § 2 odst. 1 zákona č. 89/1995 Sb.

se dozvěděli při výkonu činnosti sčítacího komisaře nebo sčítacího revizora,

- b) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informaci nabytých v souvislosti s výkonem činnosti sčítacího komisaře nebo sčítacího revizora ve prospěch vlastní nebo někoho jiného.

(4) Český statistický úřad vede evidenci osob, které se v souvislosti s prováděním sčítání a zpracování jeho výsledků seznámí s údaji o jednotlivých osobách.

§ 15

Sankce

(1) Kdo nesplní povinnost stanovenou v § 6 a § 12 odst. 2 a 3, přestože k tomu byl vyzván sčítacím komisařem nebo sčítacím revizorem, dopustí se přestupku, za který je možno uložit pokutu až do výše 10 000 Kč.

(2) Porušení povinnosti mlčenlivosti je přestupkem, pokud nejde o trestný čin. Za tento přestupek je možno uložit pokutu až do výše 200 000 Kč.

(3) Přestupky uvedené v odstavcích 1 a 2 projednávají okresní úřady. Jinak se na tyto přestupky a jejich projednávání vztahují obecné předpisy o přestupcích.⁷⁾

§ 16

Organizace sčítání

Sčítání organizuje, řídí a koordinuje Český statistický úřad a zabezpečuje jeho přípravu a provedení ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem obrany, Ministerstvem spravedlnosti, Ministerstvem vnitra, Ministerstvem zahraničních věcí, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním, okresními úřady a obcemi.

§ 17

Povinnosti a oprávnění Českého statistického úřadu

(1) Český statistický úřad zejména

- řídí a koordinuje přípravu a provádění sčítání,
- zajišťuje propagační a informační kampaň ke sčítání lidu, domů a bytů,
- zajišťuje přípravu sčítacích tiskopisů a jejich distribuci okresními úřadům,
- jmenuje sčítací komisaře a sčítací revizory, pokud

jejich jmenování neprovádí ministerstvo nebo jiný správní úřad,

- zajišťuje školení sčítacích komisařů a sčítacích revizorů,
- přebírá od příslušných ministerstev vyplněné sčítací tiskopisy,
- vede evidenci osob, které se v souvislosti s prováděním sčítání a zpracování jeho výsledků seznámí s údaji o jednotlivých osobách,
- zajišťuje zpracování získaných údajů a zveřejnění výsledků sčítání,
- poskytuje statistické informace⁸⁾ získané ze sčítání státním orgánům, orgánům územní samosprávy a veřejnosti.

(2) Český statistický úřad v dohodě s Ministerstvem vnitra vydá Statistický lexikon obcí, který obsahuje seznam obcí a jejich částí podle stanoveného územního členění republiky⁹⁾ a základní statistické informace získané sčítáním.

(3) Pro přípravu a provedení sčítání je Český statistický úřad oprávněn požadovat od orgánů státní správy a obcí bezplatné poskytnutí potřebných údajů z jimi vedených evidencí, včetně mapových podkladů. Uvedené orgány a obce jsou povinny jeho žádosti vyhovět.

§ 18

Úkoly ministerstev

(1) Ministerstvo pro místní rozvoj zajišťuje podklady pro územní přípravu sčítání a jejich průběžnou aktualizaci a spolupracuje s Českým statistickým úřadem na územní přípravě sčítání.

(2) Ministerstvo vnitra

- spolupracuje s Českým statistickým úřadem při tvorbě instrukcí pro okresní úřady a obce a při přípravě podkladů pro Statistický lexikon obcí,
- zajistí sčítání u hromadně ubytovaných příslušníků Policie České republiky a u osob ubytovaných v uprchlických táborech.

(3) Ministerstvo obrany zajistí sčítání u hromadně ubytovaných příslušníků ozbrojených sil.

(4) Ministerstvo zahraničních věcí zajistí sčítání osob, které mají trvalý pobyt v České republice a které v rozhodném okamžiku působí na zastupitelských úřadech České republiky, včetně jejich rodinných přísluš-

⁷⁾ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ § 2 odst. 2 zákona č. 89/1995 Sb.

⁹⁾ Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

níků, pokud je doprovázejí a mají na území České republiky trvalý pobyt.

(5) Ministerstvo spravedlnosti zajistí sčítání u osob v zařízeních Vězeňské služby České republiky a u hromadně ubytovaných zaměstnanců Vězeňské služby.

(6) Český úřad zeměměřický a katastrální

- a) zajistí mapové podklady pro revizi základních sídelních jednotek a následné vymezení sčítacích obvodů,
- b) spolupracuje s Českým statistickým úřadem při přípravě podkladů pro sčítání domů.

(7) Ministerstva uvedená v odstavcích 2 až 5

- a) jmenují sčítací komisaře a sčítací revizory pro sčítací obvody ve své působnosti a organizačně zajišťují jejich školení,
- b) zajistí předání vyplněných tiskopisů Českému statistickému úřadu do 25 kalendářních dnů od rozhodného okamžiku.

§ 19

Úkoly okresních úřadů

Okresní úřady

- a) spolupracují na územní přípravě sčítání,
- b) zajistí předání potřebného počtu sčítacích tiskopisů jednotlivým obcím nejpozději 30 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem,
- c) organizačně zajišťují školení sčítacích komisařů a sčítacích revizorů.

§ 20

Úkoly obcí

Obce v přenesené působnosti

- a) poskytují Českému statistickému úřadu podklady pro stanovení sčítacích obvodů v obci a vyjadřují se k návrhu na stanovení sčítacích obvodů,
- b) vypracovávají slovní popis jednotlivých sčítacích obvodů,

- c) předkládají Českému statistickému úřadu návrhy na jmenování osob sčítacími komisaři a sčítacími revizory ve formě stanovené Českým statistickým úřadem,
- d) zajišťují způsobem v místě obvyklým informovanost občanů o významu, době a způsobu provedení sčítání,
- e) předají sčítacím komisařům nejpozději 14 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem potřebný počet sčítacích tiskopisů,
- f) zveřejňují oznámení o sčítání, sčítacích obvodech a sčítacích komisařích (§ 11),
- g) přijímají vyplněné sčítací tiskopisy v případech uvedených v § 12 odst. 4 až 7 a předají je Českému statistickému úřadu,
- h) poskytují bezplatně ze svých evidencí sčítacím komisařům údaje potřebné pro provedení sčítání,
- i) poskytují bezplatně v nezbytném rozsahu prostory pro činnost sčítacích komisařů a sčítacích revizorů. Pokud tyto prostory nemají, spolupracují při jejich zajištění s Českým statistickým úřadem.

§ 21

Při plnění úkolů souvisejících se sčítáním postupují ministerstva, okresní úřady a obce podle pokynů Českého statistického úřadu.

§ 22

Zmocňovací ustanovení

Český statistický úřad vydá prováděcí právní předpisy podle § 7 odst. 3 a § 9 odst. 3.

§ 23

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

159

ZÁKON

ze dne 30. června 1999

o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

v § 2 odst. 1 uzavřením cestovní smlouvy.²⁾ Zprostředkovávat prodej zájezdu mohou jen osoby uvedené v § 2 a 3.

ČÁST PRVNÍ

**ÚPRAVA NĚKTERÝCH PODMÍNEK
PODNIKÁNÍ V OBLASTI CESTOVNÍHO
RUCHU**

Hlava I

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Zájezdem se rozumí předem sestavená kombinace alespoň dvou z následujících služeb, je-li prodávána nebo nabízena k prodeji za souhrnnou cenu a je-li služba poskytována po dobu přesahující 24 hodin nebo když zahrnuje ubytování přes noc,

- a) doprava,
- b) ubytování,
- c) jiné služby cestovního ruchu, jež nejsou doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část zájezdu nebo jejichž cena tvoří alespoň 20 % souhrnné ceny zájezdu.

Oddělené účtování za jednotlivé položky téhož zájezdu nezproštuje subjekt, který je oprávněn nabízet a prodávat zájezdy, závazků podle tohoto zákona.

(2) Zájezdem podle tohoto zákona není kombinace služeb cestovního ruchu

- a) sestavená až na základě individuálního požadavku,
- b) prodávaná jinému podnikateli za účelem jeho dalšího podnikání, nebo
- c) jejíž nabídka a prodej nespĺňuje znaky živnostenského podnikání.¹⁾

(3) Prodávat zájezd mohou jen osoby uvedené

§ 2

(1) Provozovatel cestovní kanceláře (dále jen „cestovní kancelář“) je podnikatel,³⁾ který je na základě koncese⁴⁾ oprávněn nabízet a prodávat zájezdy.

(2) V rámci živnosti podle odstavce 1 může cestovní kancelář rovněž

- a) nabízet a prodávat jednotlivé služby cestovního ruchu a na základě individuální objednávky prodávat jejich kombinace,
- b) organizovat kombinace služeb cestovního ruchu a nabízet je a prodávat jiné cestovní kanceláři za účelem jejího dalšího podnikání,
- c) zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb cestovního ruchu pro jinou cestovní kancelář nebo cestovní agenturu, případně pro jiné osoby (dopravce, pořadatele kulturních, společenských a sportovních akcí apod.),
- d) zprostředkovávat prodej zájezdu pro jinou cestovní kancelář; cestovní smlouva v těchto případech musí být uzavřena jménem cestovní kanceláře, pro kterou je zájezd zprostředkováván,
- e) prodávat věci související s cestovním ruchem, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní rády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.

§ 3

(1) Provozovatel cestovní agentury (dále jen „cestovní agentura“) je podnikatel,³⁾ který je oprávněn na základě ohlášení vázané živnosti⁵⁾ provozovat činnost v rozsahu uvedeném v § 2 odst. 2 písm. a) až d).

(2) Cestovní agentura nesmí zprostředkovávat

¹⁾ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Část osmá hlava dvacátá první zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník.

⁴⁾ Příloha č. 3 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Příloha č. 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

prodej zájezdu podle § 2 odst. 2 písm. d) pro subjekt, který není cestovní kancelář ve smyslu § 2 odst. 1.

(3) V rámci živnosti podle odstavce 1 může cestovní agentura rovněž prodávat věci související s cestovním ruchem, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty.

(4) Kromě povinností podle zvláštního právního předpisu⁶⁾ je cestovní agentura rovněž povinna označit provozovnu a propagační a jiné materiály určené zákazníkovi slovy „cestovní agentura“, pokud toto označení neobsahuje již obchodní jméno.

§ 4

Zákazníkem je osoba, která uzavře s cestovní kancelář cestovní smlouvu, nebo osoba, v jejíž prospěch byla tato smlouva uzavřena. Zákazníkem je i osoba, na kterou byl zájezd převeden za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem.⁷⁾

Hlava II

Cestovní kancelář

§ 5

Podmínky vydání koncesní listiny

(1) K žádosti o koncesi na provozování cestovní kanceláře vydává stanovisko podle zvláštního právního předpisu⁸⁾ Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“), a to na základě posouzení podkladů podle odstavce 2.

(2) Žadatel o koncesní listinu na provozování cestovní kanceláře ke své žádosti mimo náležitostí stanovených zvláštním právním předpisem⁹⁾ připojí

- a) smlouvu s pojišťovnou o pojištění v rozsahu stanoveném v § 6 až 8,
- b) podnikatelský záměr, včetně bližších údajů o své činnosti, zejména ve kterých oblastech cestovního ruchu hodlá podnikat, zda součástí zájezdu bude i doprava, předpokládaný počet zákazníků a v případě, že se jedná o cestovní kancelář, která provozovala činnost na základě dřívějších předpisů, i počet zákazníků odbavených v rámci zájezdu v předchozím kalendářním roce,
- c) prohlášení, zda nedošlo ke skutečnostem uvedeným v odstavci 4 písm. b),

d) prohlášení o předpokládaném datu zahájení činnosti.

(3) Ministerstvo na základě podkladů podle odstavce 2 vydá kladné stanovisko.

(4) Ministerstvo vydá záporné stanovisko, jestliže

- a) uzavřená pojistná smlouva nesplňuje podmínky uvedené v § 6 až 8 tohoto zákona, nebo
- b) v posledních 5 letech bylo zrušeno živnostenské oprávnění k provozování cestovní kanceláře nebo cestovní agentury z důvodu porušení povinností uložených zákonem nebo z důvodu jejího úpadku¹⁰⁾
 1. fyzické osobě, která je žadatelem nebo statutárním orgánem nebo jeho členem, pokud je žadatelem právnická osoba,
 2. právnické osobě, jejímž statutárním orgánem nebo členem tohoto orgánu byla fyzická osoba, která je žadatelem,
 3. právnické osobě, jejímž statutárním orgánem nebo členem tohoto orgánu byla fyzická osoba, která je statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu právnické osoby, která je žadatelem.

Povinné smluvní pojištění

§ 6

(1) Cestovní kancelář je povinna sjednat pojištění, na základě něhož vzniká zákazníkovi pojištěnému cestovní kancelář právo na plnění v případech, kdy cestovní kancelář z důvodu svého úpadku

- a) neposkytne zákazníkovi dopravu z místa pobytu v zahraničí do České republiky, pokud je tato doprava součástí zájezdu,
- b) nevrátí zákazníkovi zaplacenou zálohu nebo cenu zájezdu v případě, že se zájezd neuskutečnil, nebo
- c) nevrátí zákazníkovi rozdíl mezi zaplacenou cenou zájezdu a cenou částečně poskytnutého zájezdu v případě, že se zájezd uskutečnil pouze zčásti.

(2) Není-li tímto zákonem stanoveno jinak, použijí se pro povinné smluvní pojištění ustanovení části osmé hlavy patnácté oddílu prvního až čtvrtého občanského zákoníku.

(3) Pojišťovna předá cestovní kanceláři kromě pojistky rovněž doklady určené zákazníkům, které musí obsahovat informace o uzavřeném pojištění, zejména

⁶⁾ § 31 odst. 1 a 2 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 286/1995 Sb.

⁷⁾ § 852f občanského zákoníku.

⁸⁾ § 52 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 286/1995 Sb.

⁹⁾ § 50 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 286/1995 Sb.

¹⁰⁾ § 1 zákona č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

označení pojišťovny, podmínky pojištění a způsob oznámení pojistné události; cestovní kancelář je povinna předat tento doklad zákazníkovi současně s cestovní smlouvou.

§ 7

(1) V případě, že zákazníkovi nebude poskytnuta doprava z místa pobytu v zahraničí do České republiky, poskytne pojišťovna plnění zabezpečením dopravy z místa pobytu do České republiky, včetně nezbytného ubytování a stravování do doby odjezdu i v případě, že se pojišťovně nepodaří do 12 hodin po oznámení škodné události průkazně ověřit u odpovědného zástupce cestovní kanceláře, že došlo k pojistné události podle § 6 odst. 1 písm. a) tohoto zákona. V případě, že se následným šetřením pojišťovny neprokáže, že došlo k pojistné události, je cestovní kancelář povinna uhradit pojišťovně to, co za ni pojišťovna plnila. Zajistí-li si zákazník dopravu včetně nezbytného ubytování a stravování na vlastní náklady, poskytne mu pojišťovna peněžní plnění pouze do výše, jakou by musela vynaložit, pokud by dopravu, ubytování a stravování zajišťovala sama.

(2) Pojistné plnění podle odstavce 1 poskytne pojišťovna okamžitě po ověření pravdivosti oznámení pojistné události. Pro oznámení pojistné události podle odstavce 1 se nevyžaduje písemná forma.

(3) Pojišťovna není oprávněna odmítnout pojistné plnění nebo snížit jeho výši v případě, dozví-li se po pojistné události, že cestovní kancelář vědomě poskytla nepravdivé nebo neúplné podklady, které byly pro uzavření pojištění podstatné. Pojišťovna je však v tomto případě oprávněna domáhat se náhrady škody na cestovní kanceláři.

§ 8

(1) Pojištění lze sjednat jen s pojišťovnou, které bylo uděleno povolení k podnikání podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾ pro oblast uvedenou v § 6 a schváleny všeobecné pojistné podmínky¹²⁾ pro pojištění podle tohoto zákona. K schválení všeobecných pojistných podmínek je třeba předchozího kladného vyjádření ministerstva.

(2) Cestovní kancelář je povinna sjednat pojištění v rozsahu § 6 na pojistnou částku minimálně 30 % ročních plánovaných tržeb z prodeje zájezdů nebo v případě, že tyto tržby mají být nižší než tržby v předchozím roce, na pojistnou částku minimálně 30 % těchto tržeb v předchozím roce.

(3) Cestovní kancelář je povinna před uzavřením pojistné smlouvy a kdykoli v době trvání pojištění

umožnit pojišťovně na její žádost přístup ke všem dokladům, které souvisejí s pojištěním zájezdů, a podat k nim vysvětlení.

(4) Nároky zákazníka, které mu vznikly proti cestovní kanceláři v důsledku nesplnění cestovní smlouvy v případech uvedených v § 6 odst. 1, přecházejí na pojišťovnu, a to až do výše plnění, které mu pojišťovna poskytla.

(5) Všeobecné pojistné podmínky stanoví, jakou částkou se cestovní kancelář podílí na pojistné události, způsob její úhrady pojišťovně a zúčtování vůči cestovní kanceláři, bližší podmínky jejího použití a případy, kdy je pojišťovna povinna nepoužitou částku cestovní kanceláři vrátit. Výše částky, kterou se cestovní kancelář podílí na plnění z pojistné události, nesmí být nižší než 2 % ročních plánovaných tržeb z prodeje zájezdů. Všeobecné pojistné podmínky mohou omezit případy a výši pojistného plnění pouze v rozsahu, v jakém jsou omezeny povinnosti cestovní kanceláře vůči zákazníkovi zvláštním právním předpisem.²⁾

(6) O zániku pojištění jsou cestovní kancelář i pojišťovna povinny neprodleně informovat ministerstvo. Rovněž tak jsou povinny bez odkladu informovat ministerstvo o všech skutečnostech, zejména o závažných nedostatcích ve finančním hospodaření cestovní kanceláře, pokud mohou vést k zániku pojištění. Pojišťovna je rovněž povinna informovat ministerstvo o vzniku pojistné události a o poskytnutém pojistném plnění.

Povinnosti cestovní kanceláře

§ 9

Cestovní kancelář

- je povinna po celou dobu své podnikatelské činnosti mít uzavřenu pojistnou smlouvu podle § 6 až 8,
- nesmí zprostředkovávat prodej zájezdu podle § 2 odst. 2 písm. d) pro subjekt, který není cestovní kanceláří ve smyslu § 2 odst. 1,
- je povinna označit provozovnu a propagační a jiné materiály určené zákazníkovi slovy „cestovní kancelář“, pokud toto označení neobsahuje již obchodní jméno.

§ 10

(1) Cestovní kancelář je povinna před uzavřením cestovní smlouvy v katalogu, případně jinou prokazatelnou formou (dále jen „katalog“) pravdivě, srozumitelně, úplně a řádně informovat o všech skutečnostech, které jsou jí známy a které mohou mít vliv na rozhodnutí zájemce o koupi zájezdu, zejména o

¹¹⁾ § 8 zákona č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁾ § 13 zákona č. 185/1991 Sb.

- a) termínu zahájení a ukončení zájezdu,
- b) ceně zájezdu, včetně časového rozvrhu plateb a výši zálohy,
- c) případech, kdy je zákazník povinen zaplatit cestovní kanceláři odstupné při odstoupení od cestovní smlouvy, a o výši tohoto odstupného,
- d) místě určení cesty nebo pobytu,
- e) druhu dopravního prostředku (hlavní charakteristické znaky nebo třídy),
- f) ubytování (poloha, kategorie, stupeň vybavenosti a hlavní charakteristické znaky),
- g) stravování,
- h) předpokládané trase cesty, včetně časů a míst zastávek,
- i) pasových a vízových požadavcích pro občany České republiky a zdravotních formalitách, které jsou nutné pro cestu a pobyt, a o obvyklých cenách a lhůtách pro jejich vyřízení,
- j) tom, zda je pro zájezd požadován minimální počet zákazníků včetně termínu, kdy nejpozději před odjezdem musí být zákazníkovi oznámeno, že nebylo tohoto minimálního počtu dosaženo a cestovní kancelář zájezd ruší,
- k) rozsahu a podmínkách pojištění zákazníka podle § 6 až 8 (rozsah pojistného plnění, podmínky pro uplatnění nároku zákazníka, pojišťovna, s níž má uzavřeno pojištění),
- l) programu v místě pobytu,
- m) lhůt, ve které může zákazník oznámit, že se zájezdu místo něho zúčastní jiná osoba, pokud jsou důvody pro její stanovení, a o podmínkách, které musí účastník zájezdu splňovat, pokud jsou důvody pro jejich stanovení,
- n) možnosti uzavřít individuální pojištění zákazníka pro cesty a pobyt včetně pojištění pro případ, že zákazníkovi vzniknou náklady v souvislosti s jeho odstoupením od cestovní smlouvy, pokud toto pojištění není zahrnuto v ceně zájezdu.

(2) Před uzavřením cestovní smlouvy mohou být údaje uvedené v odstavci 1 změněny jen v případě, že si cestovní kancelář v katalogu toto právo vyhradila nebo pokud se na nich dohodla se zájemcem o koupi zájezdu; v ostatních případech jsou pro cestovní kancelář závazné.

§ 11

Porušení povinností uvedených v § 3 odst. 2, v § 6 odst. 3 a v § 9 písm. a) a b) se považuje za závažný způsob porušení podmínek stanovených zvláštním právním předpisem ve smyslu živnostenského zákona.¹³⁾

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

§ 12

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 58/1969 Sb., zákona č. 131/1982 Sb., zákona č. 94/1988 Sb., zákona č. 188/1988 Sb., zákona č. 87/1990 Sb., zákona č. 105/1990 Sb., zákona č. 116/1990 Sb., zákona č. 87/1991 Sb., zákona č. 509/1991 Sb., zákona č. 264/1992 Sb., zákona č. 267/1994 Sb., zákona č. 104/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 89/1996 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 91/1998 Sb. a zákona č. 165/1998 Sb., se mění takto:

1. V § 40a se v první větě slovo „a“ nahrazuje čárkou a za slova „§ 775“ se vkládají slova „a § 852b odst. 2 a 3“.

2. Za § 852 se vkládá nová hlava dvacátá první, která včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 8), 9), 10) a 11) zní:

„HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ CESTOVNÍ SMLOUVA

§ 852a

(1) Cestovní smlouvou se provozovatel cestovní kanceláře (dále jen „cestovní kancelář“) zavazuje, že zákazníkovi poskytne zájezd⁸⁾ a zákazník se zavazuje, že zaplatí smlouvenou cenu.

(2) Návrh cestovní smlouvy předkládá zákazníkovi cestovní kancelář. Jedno vyhotovení cestovní smlouvy je po jejím uzavření cestovní kancelář povinna předat zákazníkovi. Spolu s cestovní smlouvou je cestovní kancelář povinna předat zákazníkovi doklad o pojištění⁹⁾ vystavený pojišťovnou.

§ 852b

(1) Cestovní smlouva musí být písemná a musí obsahovat

- a) označení smluvních stran,
- b) vymezení zájezdu, zejména termín jeho zahájení a ukončení, uvedení všech poskytovaných služeb cestovního ruchu, které jsou zahrnuty do ceny zájezdu, místo a dobu jejich trvání; vymezení zájezdu může být nahrazeno odkazem na číslo zájezdu nebo jiné označení v katalogu¹⁰⁾ jen v pří-

¹³⁾ § 58 odst. 2 a 3 zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 286/1995 Sb.

padě, že katalog obsahuje všechny tyto informace a byl zákazníkovi předán,

- c) cenu zájezdu, včetně časového rozvrhu plateb a výši zálohy.

(2) Cestovní smlouva musí rovněž obsahovat

- a) způsob, jakým má zákazník uplatnit své nároky plynoucí z porušení právní povinnosti cestovní kanceláře,
- b) výši odstupného, které je povinen zákazník cestovní kanceláři uhradit při odstoupení od cestovní smlouvy v případech stanovených tímto zákonem.

(3) Cestovní smlouva musí dále obsahovat,

- a) jsou-li součástí zájezdu i další platby za služby, jejichž cena není zahrnuta v ceně zájezdu, údaje o počtu a výši těchto dalších plateb,
- b) je-li součástí zájezdu ubytování, jeho polohu, kategorii, stupeň vybavenosti a hlavní charakteristické znaky,
- c) je-li součástí zájezdu doprava, druh, charakteristiku a kategorii dopravního prostředku, údaje o trase cesty,
- d) je-li součástí zájezdu stravování, jeho způsob a rozsah,
- e) je-li realizace zájezdu podmíněna dosažením minimálního počtu zákazníků, výslovné uvedení této skutečnosti a současně lhůtu, ve které nejpozději musí cestovní kancelář zákazníka písemně informovat o zrušení zájezdu z důvodu nedosažení minimálního počtu zákazníků,
- f) jsou-li důvody pro stanovení podmínek, které musí účastník zájezdu splňovat, uvedení těchto podmínek a lhůtu, ve které může zákazník oznámit, že se zájezdu místo něho zúčastní jiná osoba, pokud jsou důvody pro její stanovení.

§ 852c

(1) V cestovní smlouvě lze dohodnout, že cestovní kancelář je oprávněna jednostranným úkonem zvýšit cenu zájezdu, jestliže je zároveň přesně stanoven způsob výpočtu zvýšení ceny. Cena zájezdu uvedená v cestovní smlouvě však nesmí být jednostranně zvýšena během 20 dnů před zahájením zájezdu.

(2) Cenu zájezdu podle odstavce 1 lze zvýšit jen v případě, že dojde ke zvýšení

- a) ceny za dopravu včetně cen pohonných hmot, nebo
- b) plateb spojených s dopravou, např. letištních a přístavních poplatků, které jsou zahrnuty v ceně zájezdu, nebo
- c) směnného kursu české koruny použitého pro stanovení ceny zájezdu v průměru o více než 10 %, pokud k této změně dojde do jednadvacátého dne před zahájením zájezdu.

(3) Písemné oznámení o zvýšení ceny musí být zákazníkovi odesláno nejpozději 21 dní před zahájením zájezdu, jinak cestovní kanceláři nevznikne právo na zaplacení rozdílu v ceně zájezdu.

§ 852d

(1) Cestovní kancelář je povinna nejpozději 7 dnů před zahájením zájezdu poskytnout zákazníkovi písemně další podrobné informace o všech skutečnostech, které jsou pro zákazníka důležité a které jsou jí známy, pokud nejsou obsaženy již v cestovní smlouvě nebo v katalogu, který byl zákazníkovi předán, zejména

- a) upřesnění údajů uvedených v § 852b odst. 3 písm. a) až d), které jsou cestovní kanceláři známy a nejsou obsaženy v cestovní smlouvě nebo v katalogu, který byl zákazníkovi předán,
- b) podrobnosti o možnosti kontaktu s nezletilou osobou nebo zástupcem cestovní kanceláře v místě pobytu nezletilé osoby, jde-li o zájezd, jehož účastníkem je nezletilá osoba,
- c) jméno, adresa a telefonní číslo osoby, na kterou se zákazník v nesnázích v průběhu zájezdu může obrátit s žádostí o pomoc, zejména místního zástupce cestovní kanceláře a adresu a telefonní číslo zastupitelského úřadu,
- d) informace o možnosti uzavřít pojištění pro případ, že zákazníkovi vzniknou náklady v souvislosti s jeho odstoupením od cestovní smlouvy, pokud toto pojištění není zahrnuto v ceně zájezdu.

(2) Je-li cestovní smlouva uzavřena v době kratší než 7 dnů před zahájením zájezdu, musí cestovní kancelář svoji povinnost podle odstavce 1 splnit již při uzavření cestovní smlouvy.

§ 852e

(1) Je-li cestovní kancelář nucena z objektivních důvodů před zahájením zájezdu změnit podmínky smlouvy, může navrhnout zákazníkovi změnu cestovní smlouvy. Pokud navrhovaná změna cestovní smlouvy vede i ke změně ceny zájezdu, musí být v návrhu nová cena uvedena.

(2) Navrhne-li cestovní kancelář změnu cestovní smlouvy podle odstavce 1, má zákazník právo rozhodnout, zda bude se změnou cestovní smlouvy souhlasit, nebo zda od cestovní smlouvy odstoupí. Pokud zákazník ve lhůtě určené cestovní kanceláří, která nesmí být kratší než 5 dnů od doručení návrhu na změnu cestovní smlouvy zákazníkovi, od smlouvy neodstoupí, má se za to, že s její změnou souhlasí.

§ 852f

(1) Před zahájením zájezdu může zákazník písemně oznámit cestovní kanceláři, že se zájezdu místo něho zúčastní jiná osoba v oznámení uvedená. Dnem doručení oznámení se osoba v něm uvedená stává zákazníkem. Oznámení musí obsahovat prohlášení nového zákazníka, že souhlasí s uzavřenou cestovní smlouvou. V případě, že cestovní smlouva stanoví lhůtu a podmínky podle § 852b odst. 3 písm. f), může tak zákazník učinit jen ve stanovené lhůtě a oznámení musí obsahovat i prohlášení nového zákazníka, že splňuje veškeré podmínky stanovené pro poskytnutí zájezdu.

(2) Původní a nový zákazník společně a nerozdílně odpovídají za zaplacení ceny zájezdu a úhradu nákladů, pokud takové náklady cestovní kanceláři v souvislosti se změnou zákazníka vzniknou.

§ 852g

(1) Zákazník může před zahájením zájezdu od cestovní smlouvy odstoupit. Cestovní kancelář může před zahájením zájezdu od cestovní smlouvy odstoupit jen z důvodu zrušení zájezdu nebo z důvodu porušení povinností zákazníkem.

(2) Odstoupil-li zákazník od cestovní smlouvy podle § 852e odst. 2 nebo odstoupila-li cestovní kancelář od cestovní smlouvy z důvodu zrušení zájezdu před jeho zahájením, má zákazník právo požadovat, aby mu cestovní kancelář na základě nové cestovní smlouvy poskytla jiný zájezd nejméně v kvalitě odpovídající původní cestovní smlouvě, může-li cestovní kancelář takový zájezd nabídnout.

(3) Při uzavření cestovní smlouvy podle odstavce 2 se platby uskutečněné na základě původní cestovní smlouvy považují za platby podle nové cestovní smlouvy. Je-li cena nového zájezdu nižší než již uskutečněné platby podle předchozí věty, je cestovní kancelář povinna tento rozdíl bez zbytečného odkladu zákazníkovi vrátit.

(4) Zruší-li cestovní kancelář zájezd ve lhůtě kratší než 20 dnů před termínem jeho zahájení, je povinna uhradit zákazníkovi pokutu ve výši 10 % z ceny zájezdu. Právo zákazníka na náhradu škody tím není dotčeno.

(5) Cestovní kancelář se může zprostit odpovědnosti za škodu podle odstavce 4 nebo povinnosti zaplatit pokutu jen tehdy, prokáže-li, že ke zrušení zájezdu došlo

- a) v souladu s § 852b odst. 3 písm. e),
- b) v důsledku neodvratitelné události, které nemohla zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na ni rozumně požadovat.

§ 852h

(1) Není-li důvodem odstoupení zákazníka porušení povinnosti cestovní kanceláře stanovené cestovní smlouvou nebo tímto zákonem nebo odstoupí-li cestovní kancelář od cestovní smlouvy před zahájením zájezdu z důvodu porušení povinnosti zákazníkem, je zákazník povinen zaplatit cestovní kanceláři odstupné ve výši stanovené podle § 852b odst. 2 písm. b) a cestovní kancelář je povinna vrátit zákazníkovi vše, co od něho obdržela na úhradu ceny zájezdu podle zrušené cestovní smlouvy.

(2) Je-li důvodem odstoupení zákazníka od cestovní smlouvy porušení povinnosti cestovní kanceláře stanovené cestovní smlouvou nebo tímto zákonem nebo nedojde-li k uzavření nové cestovní smlouvy podle § 852g odst. 2, je cestovní kancelář povinna bez zbytečného odkladu vrátit zákazníkovi vše, co od něho obdržela na úhradu ceny zájezdu podle zrušené cestovní smlouvy, aniž by byl zákazník povinen platit cestovní kanceláři odstupné. Právo zákazníka na náhradu škody tím není dotčeno.

§ 852i

(1) Cestovní kancelář odpovídá zákazníkovi za porušení závazků vyplývajících z uzavřené cestovní smlouvy bez ohledu na to, zda tyto závazky mají být splněny cestovní kanceláří nebo jinými dodavateli služeb cestovního ruchu poskytovaných v rámci zájezdu.

(2) Nesplní-li cestovní kancelář své povinnosti vyplývající z cestovní smlouvy nebo tohoto zákona řádně a včas, musí zákazník uplatnit své právo u cestovní kanceláře bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 3 měsíců od skončení zájezdu, nebo v případě, že se zájezd neuskutečnil, ode dne, kdy měl být zájezd ukončen podle cestovní smlouvy, jinak právo zaniká.

(3) Je-li uzavření cestovní smlouvy zprostředkováno jinou cestovní kanceláří nebo cestovní agenturou,¹¹⁾ je lhůta podle odstavce 2 zachována, i pokud tak zákazník učinil řádně a včas u zprostředkující cestovní kanceláře nebo cestovní agentury.

§ 852j

(1) Cestovní kancelář se může odpovědnosti za škodu způsobenou odstoupením od cestovní smlouvy podle § 852g odst. 2 zprostit jen tehdy, prokáže-li, že ke zrušení zájezdu došlo

- a) v souladu s § 852b odst. 3 písm. e), nebo
- b) v důsledku neodvratitelné události, které nemohla cestovní kancelář zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat.

(2) Cestovní kancelář se může odpovědnosti za škodu způsobenou porušením právní povinnosti zprostit jen tehdy, prokáže-li, že tuto škodu nezavinila

ona ani jiní dodavatelé služeb cestovního ruchu poskytnutých v rámci zájezdu a škoda byla způsobena

- a) zákazníkem,
- b) třetí osobou, která není spojena s poskytováním zájezdu, pokud tuto skutečnost nebylo možné předpokládat nebo byla nevyhnutelná, nebo
- c) neodvratitelnou událostí, které nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat.

(3) V případech, kdy vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožňuje omezení výše náhrady škody vzniklé z porušení závazku z cestovní smlouvy a toto omezení je uvedeno v cestovní smlouvě v souladu s touto mezinárodní smlouvou, není cestovní kancelář povinna nahradit škodu, za kterou odpovídá, ve výši přesahující omezení uvedené v cestovní smlouvě.

§ 852k

(1) V případech podle § 852j odst. 2 písm. b) a c) je cestovní kancelář povinna poskytnout zákazníkovi v nesnázích rychlou pomoc.

(2) Jestliže po zahájení zájezdu cestovní kancelář neposkytne zákazníkovi služby cestovního ruchu nebo jejich podstatnou část řádně a včas nebo zjistí, že mu všechny služby cestovního ruchu nebo jejich podstatnou část nebude moci řádně a včas poskytnout, třebaže se k tomu cestovní smlouvou zavázala, je povinna bez zbytečného odkladu a bezplatně provést taková opatření, aby mohl zájezd pokračovat.

(3) Pokud nelze pokračování zájezdu zajistit jinak než prostřednictvím služeb cestovního ruchu nižší kvality než uvedené v cestovní smlouvě, je cestovní kancelář povinna vrátit zákazníkovi rozdíl v ceně.

(4) Jestliže opatření podle odstavce 2 nelze učinit nebo je zákazník nepřijme, musí cestovní kancelář bez zbytečného odkladu vrátit zákazníkovi rozdíl v ceně. V případě, že součástí zájezdu je i doprava, je cestovní kancelář povinna poskytnout zákazníkovi dopravu zpět na místo odjezdu nebo na jiné místo návratu, s nímž zákazník souhlasil, včetně nezbytného náhradního ubytování a stravování. Pokud je doprava uskutečněna jiným dopravním prostředkem, než kterým měla být uskutečněna podle cestovní smlouvy, je cestovní kancelář v případě, že

- a) doprava je uskutečněna za nižší náklady, povinna vrátit rozdíl v ceně, nebo
- b) doprava je uskutečněna za vyšší náklady, povinna rozdíl v ceně uhradit z vlastních prostředků.

⁸⁾ § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ § 6 zákona č. 159/1999 Sb.

¹⁰⁾ § 10 odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb.

¹¹⁾ § 3 zákona č. 159/1999 Sb.“.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 13

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 231/1992 Sb., zákona č. 591/1992 Sb., zákona č. 600/1992 Sb., zákona č. 273/1993 Sb., zákona č. 303/1993 Sb., zákona č. 38/1994 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 136/1994 Sb., zákona č. 200/1994 Sb., zákona č. 237/1995 Sb., zákona č. 286/1995 Sb., zákona č. 94/1996 Sb., zákona č. 95/1996 Sb., zákona č. 147/1996 Sb., zákona č. 19/1997 Sb., zákona č. 49/1997 Sb., zákona č. 61/1997 Sb., zákona č. 79/1997 Sb., zákona č. 217/1997 Sb., zákona č. 280/1997 Sb., zákona č. 15/1998 Sb., zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 157/1998 Sb. a zákona č. 167/1998 Sb., se mění takto:

1. V příloze č. 2 ve skupině 214 „Ostatní“ se doplňuje text
ve sloupci 1
„Provozování cestovní agentury“,
ve sloupci 2

- a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) úplné střední vzdělání a 3 roky praxe v oboru“.

2. V příloze č. 3 ve skupině 314 „Ostatní“ se doplňuje text
ve sloupci 1
„Provozování cestovní kanceláře“,
ve sloupci 2

- a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) minimálně vyšší odborné vzdělání a 3 roky praxe v oboru, nebo
- c) úplné střední odborné vzdělání a 6 roků praxe v oboru“,

ve sloupci 4
„Ministerstvo pro místní rozvoj“,

ve sloupci 5
„Zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů“.

ČÁST ČTVRTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 14

Přechodná ustanovení

(1) Živnostenská oprávnění, na jejichž základě byly dosud provozovány živnosti, které se tímto zákonem mění na živnost ohlašovací vázanou (provozování cestovní agentury) nebo na živnost koncesovanou (provozování cestovní kanceláře), pozbývají platnosti uplynutím 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Právnícké a fyzické osoby, které hodlají po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 1 nadále provozovat činnosti, jež jsou ode dne účinnosti tohoto zákona předmětem ohlašovací vázané živnosti provozování cestovní agentury, musí nejpozději ve lhůtě podle odstavce 1 předložit živnostenskému úřadu doklady, kterými prokáží, že splňují podmínky odborné způsobilosti stanovené tímto zákonem. Pokud živnostenský úřad zjistí, že předložené doklady jsou neúplné nebo dostatečně neprokazují odbornou způsobilost, vyzve právníckou nebo fyzickou osobu k doplnění nebo odstranění závad s tím, že pokud tak neučiní ve lhůtě stanovené v odstavci 1, její oprávnění k provozování

činnosti, jež je ode dne účinnosti tohoto zákona předmětem ohlašovací vázané živnosti provozování cestovní agentury, po uplynutí této lhůty zaniká.

(3) Právnícké a fyzické osoby, které hodlají po lhůtě uvedené v odstavci 1 nadále provozovat činnosti, jež jsou ode dne účinnosti tohoto zákona předmětem koncesované živnosti provozování cestovní kanceláře, musí nejpozději ve lhůtě podle odstavce 1 předložit živnostenskému úřadu doklady, kterými prokáží, že splňují podmínky odborné způsobilosti a doklady podle § 5 odst. 1 tohoto zákona. Za tohoto předpokladu mohou ve své činnosti pokračovat na základě původního živnostenského oprávnění do dne nabytí právní moci rozhodnutí o koncesi.

(4) Pokud není stanoveno jinak, řídí se ustanoveními tohoto zákona i právní vztahy vzniklé přede dnem nabytí jeho účinnosti; vznik těchto právních vztahů, jakož i nároky z nich vzniklé před účinností tohoto zákona, se však posuzují podle dosavadních předpisů.

§ 15

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 –
Redakce: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 –
Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej** – **Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** Prospektum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Chomutov:** DDD Knihkupectví –Antikvariát, Ruská 85; **Jihlava:** VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Růžička, Šefíková 529/1057; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kučerič, Svatoplukova 1282; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** LEJHANEČ, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hyberská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** NEWSLETTER PRAHA, Praha 2, Ing. Jaromír Hink – vydavatelství, Londýnská 31; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum, Budějovická, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves, BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, Poláčkova 1826; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** 7 RX, s. r. o., Mírová 4, tel.: 047/44 249, 44 252, 44 253; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Reditelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.